

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

Rapport etter forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Selbu kommune
Dato rapport:	20.09.23
Dato for kontrollmøte:	07.06.23
Kontrolleder:	Trond Rian
Gjennomført av:	Rune Saurset, Trond Rian
Til stede fra kommunen:	Are Søreng, Jan Erik Marstad, Marit Kjøsnes Renå
Kontrollerte ordninger:	Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) – skogsveger (2022) med Stovollvegen som særskilt kontrollobjekt (bilagskontroll og befaring)

1 Sammendrag

Rapporten er skrevet med bakgrunn i Statsforvalteren sin foreløpige rapport og Selbu kommune sin tilbakemelding 23.08.23 og senere oppklaringer. Rapporten beskriver de funn (avvik og merknader) som ble avdekket. I Selbu kommune ble det konstatert 4 avvik og 2 merknader.

2 Generelt om kommunen

Selbu kommune forvaltet følgende midler i tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruk i 2022 :

Tilskuddsordning	Beløp - kr
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) - Veg	2 776 133

3 Hjemmel for kontrollen

Hjemmel for kontroll er Reglement for økonomistyring i staten § 15:

«Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14». § 14 inneholder bestemmelser om internkontroll.

Kontrolloppgavene er delegert til Statsforvalteren i tildelingsbrev og hovedinstruksen fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Statsforvalteren skal kontrollere om kommunen gjennom sin internkontroll har etablert systemer og rutiner som sikrer at tilskuddsordningene forvaltes i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk, og i henhold til gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

4 Grunnlag for kontrollen

Statsforvalteren er gjennom hovedinstruksen og tildelingsbrev bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at Statsforvalteren skal ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år.

Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de er tiltenkt gjennom en målrettet og effektiv forvaltning. Kontrollen skal videre sikre at lover og regler overholdes, og at rettsikkerheten til søker ivaretas.

5 Gjennomføring av kontrollen

Kommunen fikk i forkant av kontrolldagen tilsendt et egenvurderingsskjema med varsel om kontroll som ble besvart og returnert Statsforvalteren i forkant av møtet. Statsforvalteren har gjennomgått rutiner knyttet til ordningen og hadde 7. juni en forvaltningsdialog med kommunen med utgangspunkt i egenvurderingsskjemaet. Det er kontrollert bilag og saksbehandling av Storvollvegen. Det ble også foretatt befarings av veganlegget.

Kommunen fikk oversendt en foreløpig rapport 15.08.23. Det ble gitt tilbakemelding fra kommunen pr e-post 23.08.23. Det ble etter vår vurdering ikke påvist faktafeil i foreløpig rapport. Foreløpig rapport er derfor lagt til grunn for denne rapporten.

6 Kontrollområder

Tabellen under gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter
- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der statsforvalteren finner grunn til å peke på behov for forbedringer.

Avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:	
Tilskuddsordning	
Avvik 1	<p>Manglende praksis for godkjenning av byggeplan og avvik fra byggeplan Storvollvegen</p> <p>Kommunen har ingen praksis for å lage skriftlige vedtak på godkjenning av byggeplaner. Dette foreligger heller ikke for Storvollvegen, der kommunen muntlig også har akseptert avvik fra byggeplanen ved at det ikke er brukt store blokker som vern i skråning ved avkjørsel fra FV 705. Mangel på blokker har trolig medvirket til ras og utglidninger da skråningen er lang og bratt. Kommunen har heller ikke konsultert vegplanlegger for å få vurdert om alternativ løsning er sikkerhetsmessig god nok.</p>
Avvik fra	§ 5 Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Kommunen skal godkjenne byggeplanen før tiltaket starter. Det anbefales at dette legges inn i en saksbehandlingsrutine.</p> <p>Godkjenning av byggeplan må skje skriftlig og regnes som et enkeltvedtak. Problempartiet for Storvollvegen ligger ved utkjøring til fylkesveg 705. I ytterste konsekvens kan masser skli utpå fylkesvegen og potensielt forårsake en ulykke</p>
Avvik 2	<p><u>Manglende godkjenning etter landbruksvegforskriften - Storvollvegen</u></p> <p>Kommunen kan ikke dokumentere vedtak om søknadspliktig opprusting.</p>
Avvik fra	<p>§ 5 Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket : «Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver tid gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål, eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser.»</p> <p>Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveger § 2-1 <i>Søknadsplikt</i></p> <p>Kommunens egen saksbehandlingsrutine</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	
Avvik 3	<p><u>Manglende gjennomføring av vedlikeholdskontroller av veger som har fått tilskudd</u></p> <p>Kommunen utfører ikke vegvedlikeholdskontroller av skogsveger som har fått tilskudd. Dette er ikk ei tråd med retningslinjene for tilskudd til skogbrukstiltak i Midt-Trøndelag som kommunen er tilsluttet.</p>
Avvik fra	<p>Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, § 5 «Det er et krav at vegen blir vedlikeholdt til den standard som den opprinnelig ble bygd.»</p> <p>Retningslinjer for tilskudd til skogbrukstiltak i Midt-Trøndelag, kap 4 § 11: «Kommunen vil foreta 5 års kontroll av vegvedlikehold på samtlige veger klasse 3 og 4.»</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Statsforvalteren registrerer at kommunen har aktivt fokus på vegvedlikehold, men det mangler en formalisert oppfølging. En vedlikeholdskontroll bør gjennomføres ved at skogeier/ vegforening varsles i forkant, og kjenner bakgrunnen for kontrollen. Resultatet av kontrollen bør dokumenteres skriftlig, med kopi til vegforening. Dette bør innlemmes i en rutine.</p>

<p>Avvik 4</p>	<p>Feil utmåling av skogbruksandel ved beregning av tilskudd til opprusting av Storvollvegen</p> <p>Kommunen har godkjent 100% skoginteresser i saken til tross for at det er ei hytte som ligger like ved snuplassen i enden av vegen. Hytta eies av en av skogeierne i vegforeningen.</p> <p>Kommunen skal ved behandling av tilskuddssøknader vurdere skogbruksandelen. Den skal også vurderes ved godkjenning av veger. I dette tilfellet er det åpenbart at det er landbruksveg (mer enn 50 % landbruksinteresser).</p>
<p>Avvik fra</p>	<p>Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 6.3.8.2 <i>«Tilskuddsforvalter skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for tilskuddsforvalters beregning av tilskuddsbeløp og tildeling. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte»</i></p>
<p>Frist for å lukke avviket</p>	<p>Umiddelbart</p>
<p>Kommentar</p>	<p>Selv om hytteeier før opprusting har kommet fram til hytta med SUV/4wd - så vil eier av hytta også ha en <i>fordel</i> av en <i>bedre</i> veg. Skogbruksinteressene er helt dominerende, men Statsforvalteren mener det er en <i>saksbehandlingsfeil</i> at skogbruksandelen er 100 %. Det er prinsipielt viktig at kommunen synliggjør slike forhold - for tilliten til virkemiddelbruken og mhp likebehandling av søknader. Kommunens svar på foreløpig rapport inngir ikke tilstrekkelig forsikring om at dette blir ivaretatt i det videre for tilsvarende saker. Statsforvalteren setter derfor funnet til et avvik som skal lukkes.</p>
<p>Merknad 1</p>	<p>Ukorrigert saksbehandlingsfeil knyttet til godkjenning av byggekostnad</p> <p>Kommunen gjorde en saksbehandlingsfeil i prosessen med å godkjenne kostnader og utbetaling av tilskudd. Feilen innebærer at det er godkjent 29 876 kr for mye i byggekostnad. Dette ble oppdaget av kommunen. Kommunen benyttet ikke muligheten til å korrigere bort feilen ved senere utbetalinger av prosjektet. Det er ikke utbetalt for mye i tilskudd som følge av feilen.</p>
<p>Merknad 2</p>	<p>Mangelfullt system for internkontroll</p> <p>Kommunen har skriftlig rutine for saksbehandling av tilskudd skogsveger, men mangler beskrivelser av hvordan ryddekostnader og vedlikeholdskontroll skal håndteres. Det er ikke beskrevet krav til bilag. Det er heller ikke spesifisert at byggeplaner skal godkjennes skriftlig jf avvik 1. Det foreligger heller ingen rutinebeskrivelse for gjennomføring av vedlikeholdskontroller.</p> <p>Kommunen mangler skriftlig rutine for saksbehandling av søknader etter landbruksvegforskriften.</p> <p>Det konstateres at svikten i saksbehandling knyttet til avvikene</p>

	kunne vært unngått med gode og implementerte rutiner.
--	---

Avsluttende kommentarer

Storvollvegen framstår solid og i godt samsvar med forutsatt vegklasse i vegnormalen.

Aktiviteten når det gjelder bygging av skogsveger er gledelig høy i Selbu, og Statsforvalteren har inntrykk av at kommunen inntar en aktiv og engasjert rolle i dette, og har god faglig kompetanse. Aktiviteten tilsier også at det er viktig at *formell* saksbehandling og tilhørende rutiner videreutvikles og følges.